

מ"ת 54376/10/21 - מדינת ישראל נגד אביאל יצחק בן שושן

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 54376-10-21 מדינת ישראל נ' בן שושן (עציר)

בפני מבקשים נגד משיבים החלטה	כבוד השופט ניצן סילמן מדינת ישראל אביאל יצחק בן שושן (עציר)
--	---

1. בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים כנגדו.
2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות שוד שתי עבירות, עבירות גניבה (שלוש עבירות) ועבירת איומים.
3. על פי המתואר בכתב האישום, המשיב פגש שני קטינים המוכרים לו ביום 3/10/21 ודרש מהם לנסוע ולקבל לחזקתו את האופניים החשמליים בהם השתמשו; משסירב הקטין א' שהיה צמוד לאופניים, דחף אותו המשיב ונמלט בעודו רכוב על האופניים.
4. למחרת היום פגש המשיב קטין אחר, ג', שהיה רכוב על אופניים חשמליים; המשיב ביקש גם ממנו את אופניו; הקטין סירב; המשיב אחז בחוזקה בידו של ג', נטל ממנו מפתחות האופניים, בחוזקה, וניסה להניע האופניים; הקטין אחז בכידון; המשיב דחף את הקטין ונמלט בנסיעה עם האופניים.
5. באותו היום ניסה המשיב להיכנס לבית אביו; האב לא היה בבית; המשיב איים עליו כי ישבור הדלת אם האב לא יגיע.
6. למחרת היום בערב, יום 5/10/21 ישבו שניים, סאמר עמורי ועופר חיים בקיוסק בנהרייה; המשיב הגיע וישב עמם; המשיב ביקש מסאמר להשתמש בטלפון שלו על מנת להתקשר; סאמר נענה; המשיב נטל הטלפון בהסתלק, בכוונה לשלול הטלפון לעולמי עד.
7. באישום האחרון מתואר כיצד המשיב גנב מאביו ומאחיו שני פלאפונים בתחילת אוקטובר.
8. אין מחלוקת בדבר קיום תשתית ראייתית לכאורית ועילת מעצר; ב"כ המשיב הקפיד לציין כי יש לו טענות כאלו ואחרות לגבי סעיפי האישום אך ישמרן לתיק העיקרי.
9. עניינו של המשיב הופנה לשירות המבחן; המשיב עתר לאפשר לו להשתלב בחלופה טיפולית, כבר בשלב המעצר.
10. ביום 30/11/21 התקבל תסקיר שירות המבחן הראשון; התסקיר סקר באופן מקיף השתלשלות חיי המשיב

והסתבכויותיו; חרף מאפיינים לא פשוטים סבר שירות המבחן כי יש לאפשר למשיב לנסות להשתלב בחלופה טיפולית בקהילת 'הרטוב'.

11. בדיון שנערך לאחר מכן העלו הצדדים טענות ביחס להמלצות; ב"כ המשיב ביקש לאמץ, ואילו ב"כ המבקשת הבהיר כי עמדת המאשימה למעצר עד תום ההליכים.

12. ביום 14/12/21 התקבל תסקיר משלים בעקבותיו הופנה המשיב לראיון קבלה בהרטוב; בין לבין התקיים דיון ביום 9/12/21 בו הבהירה המאשימה כי גם אם רף כל אירוע בנפרד אינו גבוה, הרי במצטבר, 'הכמות עושה איכות'.

13. ביום 5/1/22 התקבל תסקיר נוסף- התסקיר המליץ לשלב את המשיב בקהילה טיפולית, גם בהעדר ערב מגבה (!!!); התסקיר ציין כי קיים מועד קליטה חזוי ליום 19/1/22 עד שעה 11:00 בקהילת הרטוב.

14. ביום 11/1/22 נערך דיון מסכם באולמי; **לדיון הובא ערב מגבה**, אשר נכון היה לערוב למשיב והבהיר כי הוא מבין היטב תפקידו. הערב הוחתם על התחייבות משמעותית.

15. שקלתי בדברים; סבורני כי בנסיבות המקרה, יש לקבל המלצת שירות המבחן, ולהורות על שילוב המשיב בחלופה הטיפולית.

16. המבקשת מתנגדת מכל וכל; לטענת המבקשת, המשיב אינו עומד בתנאי הלכת בש"פ 1981/11 **סויה**, בחריגים שנקבעו בפסיקה.

17. המבקשת מטעימה כי הכלל הנו ששילוב נאשם בהליכי טיפול ככלל יעשה בשלב גזירת הדין, וכי המשיב דנן לא שולב בהליכי גמילה עובר למעצרו.

18. עוד מציינת המבקשת כי בהינתן רמת המסוכנות, ואורחות החיים, יש לדחות ההמלצה.

19. שקלתי הדברים בזירות. המקרה אינו פשוט; סופו של דבר לדידי, מניעת הפנית המשיב להליכי גמילה לעת זו, תהיה החמצת הזדמנות.

20. ראשית- המלצות התסקירים כולם לשילוב בחלופה טיפולית היו חיוביות; גם אם מעמד ההמלצה אינו כשל המלצה שלילית, עדיין יש משקל מהותי להתרשמות שירות המבחן בשקילת חלופה, במיוחד בחלופה טיפולית

21. שנית- לא ניתן להתעלם מכך שמדובר במשיב אשר הקים תא משפחתי והנו אב לילד קטן; העוגן שידחוף המשיב לקיום הליך טיפולי קיים. גם הרתעה מפני חזרה למעצר קיימת.

22. שלישית- כטעם מיוחד יש להביא בחשבון מצב בנו של המשיב המשולב בחינוך המיוחד בצד נזקקות אשת המשיב בטיפול בבריאות הנפש- סובלת מנכות נפשית ומדיכאון.

23. רביעית- המשיב הבהיר כי אין בכוונתו לנהל ההליך העיקרי ולמעשה נטל אחריות על התנהלותו כבר בשלב מוקדם.

24. חמישית- המשיב עצור כשלושה חודשים; מעצרו נתפס כמרתיע; ראה לעניין זה בש"פ 11163/08 **מ"י נ' סל**.

25. שישית- שירות המבחן המליץ על שילוב בחלופה טיפולית גם ללא ערב מגבה; קל וחומר משנמצא ערב מגבה שיכול להגביר הבטחון; עוד יש להביא בחשבון כי רף האירועים אינו גבוה, וכי החלופה שהוצעה מרחיקה המשיב עד מאד מאזור הסביבה המשפיעה עליו (ראה תסקיר לעניין הסיבות להתדרדרות).

26. אשר לתנאי הלכת בש"פ 1981/11 מ"י נ' סוויסה, אכן, אין המדובר במי שהיה מצוי בהליך גמילה ממש ערב מעצרו; עם זאת המשיב פנה עובר למעצרו לעו"ס וביקש להשתלב ולבחון הליך גמילה (ראה דיון 28/10) כך שניתן לראות מעין התקיימות התנאי; זאת ועוד- גם בעת שהות המשיב במעצר, נרתם המשיב להליכי טיפול וכיום הוא משולב בתכנית הכנה לטיפול לעצורים בבית המעצר קישון. אמנם, התנאי הראשון כלשונו אינו מתקיים, יחד עם זאת- קיימת קרבה של ממש להתקיימותו ובפסיקה נמצאה לא אחת קרבה זו כמספקת. אתחיל בתנאים השני והשלישי של חריגי הלכת סוויסה ואשוב לתנאי הראשון

27. לגבי פוטנציאל הצלחת הליך הגמילה- אין לי אלא להפנות לאמירות בתסקירים לגבי ההתרשמות מהיות המשיב בעל מוטיבציה פנימית לעריכת שינוי חיובי בעזרת גורמי טיפול, ומקיומם של כוחות ראשוניים, אליבא השירות, להשתלב בתכנית טיפול אינטנסיבית וארוכת טווח; גם הפניה מיוזמתו מהלך המעצר נותנת אור חיובי לפרוגנוזה. ראה במיוחד עמ' 3 סיפא ועמ' 4 רישא לתסקיר הראשון.

28. אשר ליכולת החלופה להקהות המסוכנות- בהינתן רף האירועים הלא גבוה, בהינתן מיקום החלופה והיותה פנימייתית למעשה, סבורני כי יש בכך מענה סביר להקהית המסוכנות. שירות המבחן מצוין במפורש כי שילוב המשיב בקהילה יפחית מסוכנותו

29. גם אם התנאי הראשון לחריגי הלכת סוויסה לא התקיים כלשונו, מדובר בקיום בקירוב, בוודאי ברמה המספיקה להגמשת התנאים.

30. זאת ועוד- קיימים לא מעט מקרים בפסיקה בהם סבר כב' בית המשפט העליון כי די בהתקיימות שניים משלושת התנאים- על מנת לאפשר לשלב נאשם בהליכי גמילה גם בשלב המעצר; ראה למשל- בש"פ 32/12 פלוני נ' מ"י; בש"פ 4036/15 ישראלי נ' מדינת ישראל ("החריג דנן יחול אם התקיימו שניים משלושת התנאים המצטברים הבאים....").

31. מקרה והמדובר ברצון כן ואמיתי להיגמל, יש לשקול בחיוב שחרור נאשם, גם אם רצון הנאשם בחלקו נובע מרצונו להשתחרר מהמעצר (בש"פ 8791/10 לוי נ' מ"י).

32. במיוחד אמורים הדברים מקום בו נסיבות החיים אינן פשוטות. במצב זה הגמשת כללי הלכת סוויסה (לרבות באי קיום התנאי הראשון) מתבקשת. אין לי אלא להפנות לכתוב בבש"פ 1152/17 מולה דרבה נ' מ"י-:

"...אני סבורה שהיחוד במקרה זה נובע מכך שלא זו בלבד שמדובר באדם הנמצא בתחילת חייו, אלא גם שעד כה הזדמנויות החיים שעמדו לרשותו, ובכללן יכולתו לצפות לתמיכה משפחתית, היו תמיד דלות. כפי שצינתי בעבר, ראוי גם במקרה זה שלא לנעול את השער דווקא כאשר "שערי התקווה... מאיימים להיסגר" (ראו: בש"פ 3292/14 ציבר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (20.5.2014)). נסיבות חיים אלה מעצימות את ההצדקה לעשות כל מאמץ למיצוי הפוטנציאל השיקומי של העורר, אשר במשך כל חייו נעדר דמות הורית שיכלה להכווין אותו ולהציב עבורו גבולות.

הפוטנציאל השיקומי המשמעותי של העורר לא נעלם גם מעיני שירות המבחן, אשר מצא את העורר כמתאים לתכנית טיפולית ואף אישר את המתווה הכללי שלה. כפי שנקבע בעבר, "דרך המלך, בבחינת תנאי יסודי למתן צו מבחן לטיפול גמילה, היא המלצת שירות מבחן, שהוא הגוף המקצועי המרכז את המידע הנדרש לקבלת החלטה אם הנאשם מתאים לעבור טיפול גמילה" (ראו: ענין סויה, בעמ' 115).

על רקע זה, אם בעת הנוכחית הצליח העורר לגייס עצמו לתהליך של גמילה שלו נמצא מתאים - הרי שבהתחשב בגילו הצעיר ובמיעוט ההזדמנויות שעמדו בפניו - יש לעשות כל מאמץ לאפשר לו לעשות שינוי. שינוי כזה, ככל שצליח, ייטיב עמו, ולא פחות מכך עם החברה כולה, שהרי לצד האינטרס להגן על הציבור מפני מבצעי עבירות ניצב גם האינטרס הציבורי בשיקום עבריינים (ראו: ע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (29.11.2015); ע"פ 4503/16 אבו שני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (9.6.2016)).

33. מדובר במשיב אשר בילדותו עבר למסגרות פנימייתיות; שירות המבחן מתאר גדילתו בצל 'משפחה קשת יום', "בה חווה חסכים חומריים ורגשיים משמעותיים"; גם נסיבות לא פשוטות אלו, מצדיקות ולו הגמשת כללי חריגי הלכת סויה.

34. ראה האמירות בבש"פ 4336/19 ביאדגלין (יש לשקול שיקולים גם לבר הלכת סויה); ראה גם בש"פ 4930/20 (החמצת הזדמנות לערוך שינוי), בש"פ 4950/20 **אלחמידי נ' מ"י - אדם צעיר ואב לילדה, מטים הכף, בדומה מאד לעניינו**.

35. לשחרור להליכי גמילה וטיפול במקרה של שוד, גם עם עבר מכביד ומאסר מותנה - ראה **בש"פ 4108/09 סולומון וונדמגין נ' מדינת ישראל**; להגמשת תנאי הלכת סויה גם לאחר שנאשם ריצה מאסר, ומואשם בעבירת שוד - ראה **בש"פ 8168/17 קרקי נ' מדינת ישראל**; ראה גם בש"פ 6990/08 **גיטנס נ' מדינת ישראל**, בכל הנוגע ליצירת ציפיה לאחר תסקיר.

36. ראה במיוחד בש"פ 3292/14 **ציבר נ' מ"י** גם כן בעבירת שוד (התחשבות בנסיבות חיים); בש"פ 4336/19 **ביאדגלין נ' מ"י** - שוב התחשבות בנסיבות חיים; ראה גם מ"ת (מר') 20489-04-15; מ"ת (י-ם) 1556-02-17; מ"ת (י-ם) 10131-04-18; מ"ת (חי') 54384-02-15.

37. עוד אפנה למאמר "**שחרור בערובה לחלופת מעצר טיפולית: החריג שהפך לכלל**" הסניגור, 290, עמ' 4.

38. ראה גם בש"פ 8168/17 **קרקי נ' מ"י** ("כל הליך מעצר הוא עניין לתפירה ידנית", ומשמעות תסקירים), ומהעת האחרונה ממש - בש"פ 8098/21 **בוהדנה נ' מדינת ישראל** - שילוב שיקולים כמצדיק הפניה לגמילה. כאן - רף המעשים באישום, בצד גיל, אב צעיר, נסיבות חיים (למעשה ההתמכרות החריבה כל קשר לרבות משפחה גרעינית) ופרוגנוזה ממליצה.

39. סופו של יום, רואה אני לאמץ ההמלצה ולהורות כדלקמן:-

החל מיום 19/01/22 ישולב המשיב בקהילת הרטוב (בית אביבה), וישהה בה בתנאי המקום בקהילה, עד תום ההליכים כנגדו; המשיב יחתום על התחייבות בגובה 25,000 ₪ להבטחת שמירת תנאי המקום הנ"ל וקיום הוראות גורמי הטיפול; מובהר לקהילת הרטוב ולערב המגבה כי בכל מקרה של הפרת תנאים, יציאה משטח הקהילה, התנהגות אלימה, יש לדווח מיידית למשטרת ישראל ולבית המשפט; מובהר למשיב כי הפרה תביא להשמטתו מאחורי סורג ובריח; הערב

המגבה לא מיועד לשמש כחלופה אלא לדאוג להעברת המשיב לגורמי אכיפה.

40. ב"כ המשיב יוודא כי המשיב יקיים תנאי הקליטה הנדרשים מצד הקהילה ויעשה על מנת לקיים הדיון בוועוד כמובטח.

41. השב"ס יעביר המשיב דלת לדלת לקהילת הרטוב (בית אביבה) ביום 19/01/22 לא יאוחר משעה 11:00; ניתן צו פיקוח מעצרים לטובת שירות המבחן למשך 6 חודשים; שירות המבחן יגיש עדכון תוך 30 ימים לגבי קליטת המשיב בקהילת הרטוב.

42. המאשימה מתבקשת לעדכן אם הוגש ערר, וזאת עד 16/01/22 במידת האפשר.

ניתנה היום, י' שבט תשפ"ב, 12 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.